

Yönetmelik

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

Pamuk Lisanslı Depo Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, preselenmiş pamuk ürününün ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, pamuk lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın pamuğu kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden, satışını ve teslimini sağlayan, teminat olarak verilebilen ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş pamuk ürününün ticaretini geliştirmek üzere, pamuk lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; yetkili sınıflandırıcılar tarafından standartları belirlenen preselenmiş pamuğun, emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanmasına ve ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılmasına ilişkin hizmet ve faaliyetleri yürütmek üzere pamuk lisanslı depo işletmelerinin kurulması ve lisans alması ile bunların işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik; 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 4, 5, 6, 8, 15, 18, 21, 27 ve 38 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;
Kanun: Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu,
Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,
Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,
Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,
Lisanslı depo: Kanun kapsamında pamuğun sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Pamuğun depolanmasıyla iştigal eden ve Kanun kapsamında geçerli bir lisansa sahip anonim şirketi,

Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

Ürün senedi: Ürünün mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülmeven durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

Mudî: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

Yetkili sınıflandırıcı: Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,

Tartıcı: Lisanslı depoya getirilen ya da depodan teslim edilen ürünü tartmak ve ağırlığını belgelendirmek üzere tartım makbuzu düzenlemekle görevli Bakanlık tarafından lisans verilmiş gerçek kişileri,

Ürün veya pamuk: Preselenmiş pamuk ürününü,

Balya: En fazla % 8.5 nem içeren, linter pamuk ve lif döküntüsü pamuk hariç olmak üzere brüt ağırlığı en az 190 kg. olan preselenmiş pamuk ünitesini,

Linter pamuk: Çırcırlama esnasında pamuktan ayrılan çekirdeğin (çiğidin) üzerinde bulunan hav'ın lintergin tesislerinde işlenmesi ile elde edilen pamuk,

Lif döküntüsü pamuk: İplik yapımı ve çırcırlama sırasında meydana gelen pamuk lifi döküntüleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depolarda Bulunması Gereken Asgari Nitelikler,

Depo Numaraları, Kantar ve Bilgi İşlem Donanımı

Lisanslı depolarda bulunması gereken asgari nitelikler

Madde 5 — Bu Yönetmeliğe konu pamukların depolanacağı lisanslı depoların;

a) Kapalı depo olması, ancak ihtiyaç duyulduğunda gerekli tedbir ve önlemler alınması ve hiçbir şekilde pamuğun nitelik ve kalitesi bozulmamak kaydıyla azami 10 günü geçmemek üzere geçici olarak sundurma veya açıkta depolama tesis ve alanın da bulunması,

b) Tabanlarının, pamuklara yabancı madde karışmasını ve kirlenmeyi önleyecek ve rutubeti geçirmeyecek, duvarları ile çatısının pamuğu her türlü hava etkisinden koruyacak şekil ve nitelikte olması, temiz tutulması,

c) Tabanlarının yerden en az 25 cm yüksekte beton veya aralıksız taş döşeli olması, depo dışındaki avlu ve açık alanında çamur veya su birikintisini önleyecek şekilde betonlanmış veya kaplanmış olması ve pamuğun taşınması, boşaltılması, yüklenmesi ve nakli için iş makine ve taşıma araçlarının kolayca çalışabileceği genişlikte olması,

d) Lisanslı depo işletmesinin merkez ve şubelerindeki lisansa tabi toplam kapalı depo kapasitesinin asgari 15.000 ton, müstakil her bir ünitenin ya da şubenin kapalı depo kapasitesinin asgari 1.500 ton balya pamuk kapasitesine haiz olması,

e) Çeşitli grup, sınıf/derece ve tiplerdeki balyaların karışmasını, niteliklerinin bozulmasını, fazla basınç altında bulunmasını önleyecek önlemlerin alınmasına elverişli büyüklükte ve nitelikte olması,

f) Yeterli havalandırma sistemine sahip olması,

g) Yeterli yangın söndürme sistemine sahip bulunması,

h) Özel muhafazalı elektrik sistemine sahip bulunması,

i) Depolama hizmetleri ve ihtiyaç duyulan diğer yan hizmetleri yerine getirebilecek uygun ve yeterli alet, ekipman ve cihazlarla donatılması, depoda ihtiyaç duyulan teknik donanım ile bunları kullanacak yeterli ve nitelikli personel istihdamının sağlanması,

j) Ürünü lisanslı depolarda depolamak üzere kütlü pamuk olarak getirenlere çırçırılama ve preseleme hizmeti sağlanabilmesi amacıyla; lisanslı depo bünyesinde veya yakın civarında, uygun kapasite ve tipte çırçırılama ve presleme ünite ve tesislerinin bulunması ya da lisanslı depo işletmesinin bu hizmeti, başka çırçır ve prese fabrikalarıyla anlaşma yaparak sağlaması ve depolanmak istenen ürünü depolarına nakledecek gerekli altyapı ve nakil sistemini kurması, anlaşmalı olduğu çırçır ve prese fabrikalarını depoda kolayca görünebilecek şekilde teşhir etmesi,

gereklidir.

Bakanlık depolanacak ürünün sağlıklı muhafazasına yönelik olarak gerekli gördüğü diğer depo niteliklerini de, lisans koşulu olarak arayabilir veya uygulamaya koyabilir.

Depo numaraları

Madde 6 — Pamuk lisanslı depolarındaki balyalanmış pamukların depolanacağı lisanslı depo, lisanslı depo içindeki üniteler, üniteler içindeki bölümler, üzerlerinden çıkmayacak ve her numaranın kapsadığı alanı gösterecek şekilde numaralandırılır.

Bakanlık numaralandırmanın nasıl yapılacağı konusunda standart bir düzenleme yaparak uygulamaya koyabilir.

Tartım araçları, kantarlar ve Bakanlık kontrolü

Madde 7 — 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu ve ona dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere uygun olarak, her lisanslı depoda, depoya giren ve çıkan pamuğun tartımının yapılabilmesi amacıyla yeterli tartım aleti, cihaz ve kantarlar bulunmalıdır.

Bu tartım aletleri ve kantarların doğru tartım yapıp yapmadığı hususunda lisanslı depo işleticisince gerekli her türlü tedbir alınır.

Lisanslı depoda depolanan pamuk için düzenlenen tartım makbuzu ve ürün senedinde belirtilecek olan ağırlıkları saptamada kullanılacak tartı alet ve cihazları ile kantarların, 3516 sayılı Kanuna ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmeliklere uygun olarak, Bakanlıkça ilk muayene, periyodik muayene, ani muayene, şikayet muayenesi, stok muayenesi, kalibrasyon ve damgalama işlemleri ve denetimleri yapılır.

Kontrol ve denetimlerde doğru tartım yapmadığı saptanan tartım araç ve kantarları, bunların düzeldiği saptanıncaya kadar kullanılamaz. Tartım ve tartım makbuzunun doğru ve usulüne uygun yapılmasından, tartıcıyla birlikte lisanslı depo işleticisi ve yöneticisi de birlikte sorumlu olur.

Borsayla sözleşme yükümlülüğü ve bilgi işlem donanımı

Madde 8 — Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depodaki ürünlerin gerektiğinde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve diğer hususlar düzenlenir.

Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

Lisanslı depo işleticisi, birinci fıkradaki yükümlülüğünü yerine getirmek üzere gerekli bilgi işlem alt yapısını oluşturur.

Kanuna dayanılarak Bakanlıkça çıkarılacak olan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğinde gösterilen usul ve esaslar çerçevesinde faaliyet gösteren bir Merkezi Kayıt Kuruluşu varsa, lisanslı depo işletmesinin bununla yapacağı sözleşme çerçevesinde ürün senetlerine ilişkin işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Ürün senetleri elektronik ortamda düzenleniyorsa, mudiye basılı bir ürün senedi verilemez. Ancak mudinin talebi üzerine, elektronik ürün senedinin tarih ve seri numarasına atıf yapılarak, ürünün miktar ve sınıfını gösteren ve diğer açıklayıcı bilgiler içeren bilgi amaçlı bir belge lisanslı depo işletmecisince mudiye verilir. Bu belge, yalnızca delil niteliğini haiz belge olarak kabul edilir ve ürün senedi özelliğini taşımaz, ürün senedi gibi işlem görmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Kuruluş Şartları,

Faaliyet Konuları ile Kuruluş İşlemleri

Lisanslı depo işletmesi kuruluş şartları ve aranılan belgeler

Madde 9 — Lisanslı depo işletmesinin kuruluşu Bakanlığın iznine tabidir. Lisanslı depo işletmesinin kuruluşuna izin verilebilmesi için;

a) Başvuru dilekçesi,

b) Başvuru sahiplerinin unvanı veya adı ve soyadı, adresi, telefon, faks numarası ve e-mail adresi, varsa tesis ve depolarının adresi,

c) Lisanslı depo işletmesinin faaliyet konuları, depolanacak ürünler ve öngörülen depo kapasitesi,

d) Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olması,

e) Depolanacak ürüne ilişkin piyasa yapısının, mevcut bir lisanslı depodan ayrı olarak depo kurulmasını gerektirecek nitelik ve düzeyde olması,

f) Anonim şirket şeklinde ana sözleşmesinin hazırlanması ve Türk Ticaret Kanununda öngörülen anonim şirket kuruluş işlemlerinin tamamlanması,

g) Bir milyon YTL'den az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olması,

h) Pay senetlerinin tamamının nama yazılı olması, gerekir.

Bakanlık kuruluş başvuru ve işlemlerinde, ihtiyaç gördüğü formların doldurulması ve sunulmasını isteyebilir.

Lisanslı depo işletmesi kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin sahip olmaları gereken şartlar

Madde 10 — Lisanslı depo işletmesi kurucularının, ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerinin;

a) Kanun, 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun ve ödünç para verme işleri hakkında mevzuata aykırılıktan dolayı hükümlülüklerinin bulunmaması, Kanunun 7 nci maddesinde aranan şartları taşıması,

b) Kamu tüzel kişileri hariç tüzel kişi ortaklıkların bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylı son bir yıla ait bilanço, gelir tablosu ve varsa ek mali tablolarını sunmaları, gerçek ve tüzel kişi ortakların mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmaması,

c) Kendileri veya sınırsız sorumlu oldukları kuruluşlar hakkında iflas kararı verilmemiş ve konkordato ilan edilmemiş olduğuna dair noterce tasdikli beyanda bulunması,

d) Yabancı uyruklu kurucu ve ortakların, Türk gerçek ve tüzel kişiler için aranan şartları taşıdığına dair, bulundukları ülke yetkili makamlarınca onanmış bilgi ve belgelerin noterce tasdikli çevirilerinin veya geçerliliği kanun veya uluslararası sözleşmelerle kabul edilen şekilde sunulmuş olması,

zorunludur.

Sermaye şartı ve mali tablolar

Madde 11 — Lisanslı depo işletmesi, şirketin kuruluşunda bir milyon YTL'den az olmamak üzere, lisanslı depo balya kapasitesine göre aşağıda belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olması gerekmektedir.

a) 20 bin tona kadar; 1 milyon YTL

b) 20 binden fazla 30 bin tondan az; 1,50 milyon YTL

c) 30 binden fazla 50 bin tondan az; 2,00 milyon YTL

d) 50 binden fazla 80 bin tondan az; 2,50 milyon YTL

e) 80 bin tonu aşan her 20 bin ton içinde ilave 250 bin YTL.

Lisanslı depoculuk yapacak şirketin kuruluşunda, asgari bir milyon YTL tutarında ödenmiş sermaye konulması mecburidir. Ancak yukarıdaki fıkra da depo kapasitesine göre belirlenen ve 1 milyon YTL'yi aşan ilave sermaye tutarı, şirketin faaliyet izni için başvurma tarihine kadar tamamlanabilir.

Lisanslı depoculuk yapacak şirkete faaliyet izni verilmeden önce, şirketin tasdikli bilançosu, gelir gider tablosu, mizanı ve istenebilecek diğer mali tablo ve raporların Bakanlığa ibrazı zorunludur. Bakanlık gerekli görürse, bunların bağımsız denetimden geçmiş veya yeminli mali müşavirlerce onaylanmış olması mecburiyetini arayabilir.

Ticaret borsalarının, ürün ihtisas borsalarının ve lisanslı depo işletmelerinin ortaklığı

Madde 12 — Ticaret borsaları ve ürün ihtisas borsaları, kurulmuş veya kurulacak lisanslı depo işletmesine ortak olabilir veya aralarındaki sözleşme uyarınca bunlarla birlikte çalışabilir. Lisanslı depo işletmeleri de kurulmuş ya da kurulacak ürün ihtisas borsalarına ortak olabilir.

Lisanslı depo işletmesinin faaliyet konuları

Madde 13 — Lisanslı depo işletmesi, depoculuk ana faaliyeti yanında, lisanslı depo şirketinin ana sözleşmesinde gösterilmek ve Bakanlıkça uygun görülme kaydıyla, ilgili mevzuatına uygun şekilde bu ürünlere dayalı ya da ilişkili ticaret, antrepoculuk taşıma ve nakliye, sigorta, sanayi tesisi kurma, çıkırcılama ve preseleme, işleme ve benzeri diğer konularda da faaliyet gösterebilir.

Kuruluş işlemleri

Madde 14 — Kuruluş başvurusu; bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen belge ve istenen formlar ile kuruluş şartlarına uygun olarak hazırlanacak ana sözleşmeyle birlikte Bakanlığa yapılır.

Bakanlık ana sözleşmeyi matbu olarak düzenleyebilir ya da asgari unsurlarını belirleyebilir.

Bakanlık bu başvuruyu, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bendindeki koşullar bakımından inceler ve değerlendirmeye tabi tutar. Bakanlığın başvuru kabul edip uygun görüş vermesi durumunda, başvuru sahibince 9, 10 ve 11 inci maddelerde aranan diğer belgeler de tamamlanarak Bakanlığa sunulur.

Bakanlık öncelikle, kuruluş başvurusu için sunulan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. Bilgi ve belgelerde, Kanun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve bu Yönetmelik çerçevesinde bir eksiklik ya da aykırılık olmaması halinde, Bakanlıkça şirketin ana sözleşmesi onaylanır ve Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde şirketin kuruluş işlemleri tamamlanır. Kuruluşu gerçekleştiren lisanslı depo işletmesi Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan olunur.

Pay devirlerinde, payları devralacak gerçek ve tüzel kişilerin bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde sayılan şartlara sahip olmaları gerekir.

Şirket ana sözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tâbidir.

Kuruluş izni alan şirkete, ancak Kanunun ve bu Yönetmeliğin öngördüğü lisans şartlarını taşıdığına tespiti halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tâbidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Lisans Başvurusu, Lisans Koşulları,
Faaliyete Geçme, Teminat ve Sigorta

Lisans başvurusu ve aranılan belgeler

Madde 15 — Bakanlıkça depoculuk lisansı verilirken aşağıdaki koşullar ve belgeler aranır:

- a) Bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde öngörülen süre içinde, bir başvuru dilekçesi veya formuyla faaliyet izni başvurusunun yapılmış olması.
- b) Kuruluş izni verilirken aranılan şartların kaybedilmemiş olması, değişiklikler varsa bunların yazılı olarak bildirilmesi.
- c) Lisans kapsamında başvuru depolarının bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde öngörülen şartları taşıması.
- d) Lisanslı depo, depo ünite ve bölümlerinin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde öngörüldüğü şekilde numaralandırılması.
- e) Bu Yönetmeliğin 7 ncı maddesine uygun olarak yeterli tartım alet, cihaz ve kantarların bulunması.
- f) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi gereğince borsayla sözleşme yükümlülüğünün yerine getirilmesi, bilgi işlem donanımının kurulması.
- g) Lisans için başvuran şirketin kuruluşunun yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, şirketin Ticaret Sicil Memurluğunca onaylı değişiklikleri de içeren ana sözleşmesi ve vergi levhası suretleri.
- h) Lisanslı depo işletmesi ve depolarının varsa şubelerinin yerleşim planı.
- i) Lisanslı depo işleticisinin bina ve tesislerinin kira sözleşmesi veya tapu senedinin onaylı sureti.
- j) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesi gereğince borsayla sözleşme yükümlülüğünün yerine getirilmesi, bilgi işlem donanımının kurulması.
- k) Personelin unvan, görev ve sorumlulukları ile iş tanımlarını da gösterir personel ve organizasyon şeması.
- l) Bu Yönetmeliğin 53 üncü maddesinde gösterilen defter ve kayıt yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması.
- m) Lisanslı depolarda kullanılacak cihaz, alet ve ekipmanların marka, model, üretim yılı ve kullanım talimatları.
- n) Kanunun 5 inci ve bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi gereğince teminat yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması,
- o) Bu Yönetmeliğin 20 ncı maddesi gereğince sigorta yükümlülüğünün yerine getirildiğine dair sigorta poliçeleri.
- p) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesi kapsamında aranılan sermaye şartının yerine getirilmiş ve istenilen mali tablo ve raporların Bakanlığa sunulmuş olması.
- r) Faaliyetleriyle ilgili muhasebe kayıt, bilgi ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak yeterli bir altyapı kurulmuş, teknik donanım ile iç kontrol sisteminin oluşturulmuş olması,
- s) Lisanslı depo işletmelerinin faaliyet ve ihtiyaçlarına uygun olarak, yeterli sayıda ziraat mühendisi, gıda mühendisi, kimya mühendisi, kimyager, biyolog veya üniversitelerin tarım ürünlerinin muhafazası ya da depolanmasıyla ilgili program uygulayan yüksek okul mezunu gibi konusunda lisans veya ön lisans yapmış ya da depolama, gıda, laboratuvar ve kimya konularındaki liselerden diploma almış veya Bakanlıkça kabul edilen Dış Ticaret Müsteşarlığı ya da diğer kamu veya özel kuruluşlarca düzenlenen kursa, belli bir sertifika programına veya eğitime tabi tutularak, pamuk ustası yeterlilik belgesi veya lisanslı depo işletmesinin iş ve faaliyetlerine ilişkin bir sertifikaya hak kazanmış, lisanslı personel, teknik personel ile diğer idari ve yardımcı personel istihdamının sağlanması,
- t) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen veya lisanslı depo işletmesinin niteliğine göre gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler.

Bakanlık lisans başvuru ve işlemlerinde, ihtiyaç gördüğü formların doldurulması ve sunulmasını isteyebilir.

Lisans verilirken aranılan bilgi ve belgeler zaman içinde güncellenebilir veya değiştirilebilir. Bu durumda Bakanlık ve ilgili lisanslı depo işletmesi, kendilerinden kaynaklanan değişiklikleri ivedilikle birbirlerine haber verir ve gerekli değişiklikler yapılır.

Faaliyete geçme

Madde 16 — Kuruluşuna izin verilen lisanslı depoculuk şirketinin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmesini takiben en geç bir yıl içinde, faaliyet izni alması şarttır. Bu süre gerektiğinde Bakanlık tarafından en fazla bir yıl daha uzatılabilir. Söz konusu süre içinde Bakanlığa başvurmayan veya başvurusunun sonucunda kendilerine faaliyet izni verilmesi uygun görülmeyen kuruluşun faaliyet izni alma hakkı düşer. Bu durumda en geç üç ay içinde ana sözleşmelerindeki ticaret unvanı, amaç ve faaliyet konularını değiştirmesi veya tasfiyeye girmesi zorunludur.

Faaliyet izninin verilebilmesi için; Bakanlık öncelikle, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde aranılan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. Sonra lisanslı depo işleticisi olmak için başvuranın lisans kapsamındaki depo ve diğer tesisleri, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri ile teknik yeterlilik bakımından Bakanlık tarafından oluşturulan bir Komisyona yerinde incelettirilir.

Komisyon, Bakan Oluru ile, Bakanlık bünyesinden ve/veya dışarıdan, sayısı üçten az olmamak üzere denetim elemanı, teknik ve uzman kişilerden oluşturulur.

Bakanlık bu incelemeyi, kuracağı bir komisyon yerine, uygun göreceği başka bir kuruluştan da talep edebilir.

İnceleme sonucu gerekçeleriyle birlikte bir rapora bağlanarak Bakanlığa sunulur. Raporda lisans alması uygun görülenlere Bakanlıkça lisans verilir.

Bakanlık düzenlenen raporu yetersiz bulursa ya da ihtiyaç duyarsa, lisans verilmeden önce konuyla ilgili ek ya da yeni bir inceleme yapılmasına da karar verebilir.

Yapılan incelemeye ilişkin olarak, bir gider belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayalı giderler, Bakanlığın talebi üzerine inceleme sırasında, lisans bedeli ise, lisans verilmeden önce başvuru sahiplerince ödenir.

Kuruluş izni ve lisans alınmasına ilişkin olarak öngörülen şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi üzerine, Bakanlıkça verilecek süre içerisinde söz konusu şartların sağlanmaması halinde, lisanslı depoların lisansları askıya alınır, faaliyetleri geçici olarak durdurulur veya lisansları iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin şube ve depolama üniteleri

Madde 17 — Lisanslı depo işletmesinin depolama tesis ve ünitelerinin aynı yerde bulunmaması durumunda, depolama ünitelerinin aynı ilde ve işletme merkezinden en fazla 50 km uzaklıkta olması gerekir. Farklı bir il sınırı içinde olması veya uzaklığın 50 km.'yi aşması durumunda bu ünitelerin şube şeklinde kurulması ve faaliyet göstermesi zorunludur.

Lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır, şubeler lisansta gösterilir.

Lisans başvurusunda ya da değişikliğinde şubeler de yerinde incelenir.

Şubeleri temsilen yetkileri belirlenmiş sorumlu personelin, lisans başvurusunda veya değişikliğinde Bakanlığa bildirilmesi zorunludur.

Merkez ve şubelerde; depolama hizmetlerinin sunumunda, rapor, kayıt, belgelendirme ve personel düzeninde standart ya da benzer bir yönetim sistemi ve uygulaması olması esastır.

Lisanslı depo işletmesinin merkez ve şubelerinde bulunan ve lisans almış olan depolara ilaveten, yeni depolama tesis veya üniteleri edinmek istenirse, bunlar için de Bakanlığa lisans değişiklik başvurusunda bulunulması zorunludur. Lisanslı depo işleticisi, lisans almadığı bir depoyu lisanslı depo şeklinde kullanamaz.

Lisanslı depo işleticisi tarafından kullanılan lisanslı bir depo ya da depo ünitesi herhangi bir nedenle lisans koşulları bakımından yetersiz hale gelirse, onu yetersiz hale getiren neden ortadan kalkmadıkça ürün depolanması amacıyla kullanılamaz.

Lisanslı depo işletmesinin yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunması

Madde 18 — Lisanslı depo işletmesi aynı zamanda yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunmak isterse, yetkili sınıflandırıcı lisansı depoculuk lisansından ayrı olarak düzenlenir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi kendisine tevdi edilen tarımsal ürünlerin analiz ve sınıflandırma işlemlerini, kendi bünyesinde gerçekleştirebilir. Yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde bulunmayan ya da bulunsu bile ihtiyaç duyan lisanslı depo işletmeleri, depolanacak veya depolanmış ürünlerin analiz, sınıflandırma ve belgelendirme işlemlerinin yürütülmesi için yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yapar.

Lisanslı depo işletmeleri, sözleşme kapsamında çalıştığı yetkili sınıflandırıcıları listeleterek lisanslı depo işletmesinin görünecek bir yerine veya yerlerine asar.

Ayrıca çalıştığı yetkili sınıflandırıcıların listesini, değişiklik olduğunda yeni listeyi ve bunlarla yaptığı sözleşmenin bir nüshasını, en geç onbeş iş gününde Bakanlığa gönderir.

Lisanslı depo teminatı

Madde 19 — Kanuna göre lisanslı depo işletmek üzere lisansa müracaat edenler ile lisanslı depo işletmecileri, lisans kapsamındaki depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin asgari %15'i oranında olan ve Bakanlık tarafından kabul edilen lisanslı depo teminatını vermek zorundadır. Depo kapasitesi; ürünün deponun bölümlerine kolayca taşınması, düzenli şekilde yerleştirilmesi, istiflenmesi ve depodan çıkarılması ile depoda bulunan cihaz, donanım, iş araç ve makinelerinin rahatça çalışabileceği boş alanlar ve geçiş yerleri gözetilerek lisanslı depo işletmesinin normal çalışma ve depolama faaliyetinde depolayabileceği azami ürün miktarını gösterir. Depo kapasitesi lisansta gösterilir.

İstenen teminat tutarına eşit olarak; nakit para, Türkiye Cumhuriyeti hazine bonoları, devlet tahvilleri ya da ana para ve faizleri Türkiye Cumhuriyeti tarafından kayıtsız şartsız garanti altına alınmış diğer devlet iç borçlanma senetleri, banka teminat mektubu, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı, kefalet senedi ve nakde çevrilebilir diğer güvenceler, teminatta belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde temerrüde düşülmesi halinde Bakanlığa bu tür teminatı alış ve satış, düzenleme ve transfer konusunda yetki veren bir gayri kabili rücu yetki belgesiyle birlikte verilir.

Banka teminat mektubunun, Bakanlıkça kabul edilen ve Türkiye'de yerleşik bir bankadan alınması, vazgeçilmesi olanaksız, kesin olması gerekir. Ayrıca banka teminat mektubu ile diğer teminatlarda asgari iki yıllık geçerlilik süresi aranır.

Lisanslı depo işletmesinin toplam hissesinin % 51'i veya daha fazlasının, kamu tüzel kişiliğine haiz kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, iktisadi devlet teşekkülleri, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre kurulan borsalar veya tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ya da tarım kredi kooperatifleri ve birlikleri tarafından sahip olunması durumunda, toplam teminatın % 80'ine kadar gayrimenkul rehni ile teminat yükümlülüğü yerine getirilebilir. Diğer lisanslı depo işletmeleri için bu oran azami % 50 olarak uygulanır.

Kanun kapsamında alınacak teminatlar, Fon adına ve lehine düzenlenir. Bu teminatların muhafazası, Kanunda öngörülüşü şeklinde nakde çevrilmesi ve zarar görene ödenmesi, kanuni takibinin yapılması, ilgililer hakkında dava açılması, tahsili, yeterliliği, depoculuk lisansının iptali durumunda lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığının tespiti sonrası teminatın iadesi ve bunların Bakanlığa bildirilmesi, teminatla ilgili diğer hususlar ve tasarruflar Fon yönetimince yerine getirilir.

Depoculuk lisansının iptali durumunda, lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığı Bakanlık ve Fon tarafından tespit edilmedikçe, teminatlar iade olunamaz.

Bakanlık, genel olarak lisansın değiştirilmesi, süresinin uzatılması, yeniden verilmesi sırasında lisanslı depo işletmesinin teminatını kontrol eder, eksik kalan tutarı tamamlar. Ancak Bakanlıkça, Fonun talebi, piyasadaki gelişmeler ile ürün fiyatlarının izlenmesi sonucu ihtiyaç görülmesi durumunda, her zaman lisanslı depo teminatları kontrol edilebilir, lisanslı depo işletmelerine yapılacak bir bildirimle teminat oranı yükseltilebilir, toplam teminat oranı içindeki gayrimenkul oranı değiştirilebilir, eksik kalan teminat tutarı tamamlattırılır.

Lisanslı depo işletmeleri nezdinde yapılan denetim raporlarında da; işletmenin mali durumunda ve yükümlülüklerini yerine getirmesinde zayıflık ve güçlükler bulunduğu, takip eden dönemde de bunların devam edebileceği tespitine yer verilerek teminat tutar ve oranının artırılması önerilmişse, Bakanlık teminat oran ve tutarının artırılması da dahil uygun gördüğü tedbirleri alır.

Eksik kalan teminat Bakanlığın bildirimini takiben en geç 30 gün içinde tamamlanır. Teminat tamamlanmadan lisansta değişiklik, süre uzatımı veya lisans yenilemesi yapılmaz.

Teminat tutarının hesabında; Standart 1-beyaz Ege pamuğunun, içinde bulunulan aydan önceki son 6 aya ait borsada oluşan ortalama fiyatı; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça pamuk için belirlenen referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

Lisanslı depo teminatıyla ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenmeyen hususlarda, Kanuna dayanılarak çıkarılacak olan Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Sigorta

Madde 20 — Lisanslı depo işleticisi, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için; hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten Bakanlık tarafından istenebilecek fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava aracı çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Emniyeti suistimal rizikosuna yönelik olarak yapılan sigorta, lisanslı depo teminatı olarak da kabul edilebilir.

Depolanan ürün için düzenlenen sigorta poliçesinde, poliçe lehdarı, hasarın meydana geldiği tarihteki mudîdir.

Lisanslı bir depoda sigorta kapsamına giren bir hasar meydana gelmesi durumunda, lisanslı depo işleticisi bu durumu ve muhtemel zarar miktarını derhal Bakanlığa ve ilgili sigorta şirketine bildirir. Zarar hesabında, ilgili ürünün hasar gördüğü tarihte borsada oluşan ortalama fiyat; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

Lisanslı depo işleticisi hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça hasarın tespitini takiben en geç beş iş gününde istenen tüm belgeleri ilgili sigorta şirketine iletmek, sigorta şirketi de belgelerin ulaşmasını takiben en geç on iş gününde mudîye hasarın bedelini ödemek zorundadır.

Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında öngörülen sigorta sözleşmelerinin feshedilmesi sonucunu doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda, ilgili sigorta şirketi bunu derhal Bakanlığa ve lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinin feshi, ancak söz konusu bildirimin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

Hazine Müsteşarlığı, bu Kanun kapsamında sigorta yapacak sigorta şirketlerinde aranılacak nitelikleri ve bu niteliklere uyan sigorta şirketlerini her yıl Nisan ayında belirler ve Bakanlığa bildirir.

Lisanslı depo işleticisi, lisanslı depo tesislerini ve içerisinde bulunan tüm ürünleri kapsayan sigorta poliçe ve sözleşmelerinde öngörülen kurallara uygun davranmak ve personelinin de bu sigorta hükümlerini ihlal edecek veya geçersiz kılacak davranışlardan kaçınmalarını sağlayacak tedbirleri almak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Depoculuk Lisansının Düzenlenmesi, Reddi, Geri Verilmesi,

Zayi Olması, Süresinin Uzatılması, Bedeli ve Tartıcı Lisansı

Depoculuk lisansı

Madde 21 — Lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunmak için Bakanlıktan depoculuk lisansı alınması zorunludur. Bakanlıktan lisans alınmadan lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunulamaz, lisanslı depo veya lisanslı depo işletmesi izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

Bir lisanslı depo işletmesinde iki ya da daha fazla çeşit ürünün depolanması için bir lisans düzenlenebilir. Lisansla hangi ürünlerin depolanabileceği ve bunların azamî kapasiteleri gösterilir.

Bu lisans, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilir.

Depoculuk lisansı devredilemez ve lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır.

Şirket unvanının ve depolama kapasitesinin değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur.

Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesi de lisans alınmasıyla aynı esas ve usûle tâbidir.

Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesinden önce bu Yönetmelik hükümlerine uygunluk bakımından gerekli denetim Bakanlıkça yapılır ya da yaptırılır. Denetim sonucuna göre uygun görülenlerin lisansı yenilenir veya değiştirilir.

Lisans talebinin reddi

Madde 22 — Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; işletmenin ve deponun ürünlerin depolanmasına uygun olmadığı veya gerekli şartları taşımadığı, şirket ortaklarının, yönetici ve denetçilerinin Kanunun 7 nci maddesinde yer alan şartlara uymadığı veya güven ve ticarî itibar taşımadığı ya da lisans verilmesine engel geçerli bir sebebin varlığının tespiti hallerinde, depoculuk lisansı verilmesi, süresinin uzatılması veya lisansla değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

Madde 23 — Lisansın Bakanlıkça iptal edilmesi, askıya alınması veya süresi dolan lisansın süresinin uzatılmaması durumunda, lisans en geç yedi iş günü içinde Bakanlığa geri verilir.

Bakanlıkça askıya alınan lisans askı süresi içinde iptal edilmemişse; askıya alınmanın başlangıç ve bitiş süreleri belirtilerek, ait olduğu lisanslı depo işleticisine geri verilir.

Bakanlığın depoculuk lisansını askıya alma veya iptaline ilişkin kararları, ilgili ticaret siciline tescil ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve bir ulusal gazetede ilan ettirilir.

Lisans belgesinin zayi olması

Madde 24 — Lisans belgesi zayi olan lisanslı depo işletmecisi gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, lisanslı depo işletmesine verilmek üzere yeni bir lisans belgesi tanzim eder. Verilen belgede, orijinal lisans numarası ve tarihi ile yenileme nedeni belirtilir.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

Madde 25 — Verilen lisanslar iki yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde, bu Yönetmelikte ve lisansla belirtilen kurallara uygun olarak lisansların geçerlilik süresi Bakanlıkça aynı süreyle uzatılır.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

Madde 26 — Kanun kapsamında verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen depoculuk lisansı ile diğer lisanslara ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

Yukarı fıkradaki lisans bedelleri her yıl 1 ocak tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan Oluru ile belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken lisanslı depo işletmesinin depo kapasitesi dikkate alınır.

Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında yapacağı veya yaptıracığı denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgili lisanslı depo işletmecisi tarafından karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder. Talep edilecek ödemenin, makul düzeyde ve lisanslı depo işletmecisi nezdinde yapılan denetimle ya da lisanslı depo işletmesine verilen hizmetle doğrudan ilişkili olması, bir gider

belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayanması, kamu görevlileri açısından bunlar için ilgili mevzuatta öngörülen yolluk, gündelik ve konaklama bedelini aşmaması esastır.

Tartıcı lisansları

Madde 27 — Lisanslı depoda depolanacak veya depolanmış ürünün tartılması ve tartım makbuzuyla belgelendirilmesi, lisanslı depo işletmesinde istihdam edilen lisanslı tartıcılar tarafından yapılır.

Lisanslı tartıcılar, lisanslı depoya depolanacak veya depolanmış ürünleri istem üzerine en kısa sürede, ayrımcılık yapmadan doğru olarak tartmak ve belgelendirmekle görevli ve yetkilidirler.

Tartıcı lisansı için doğrudan Bakanlığa veya Bakanlığın belirleyeceği yerlere, isim, adres ve talebi belirten bir dilekçeyle başvurulur. Tartıcı lisansı için başvuran kişi, lisanslı depo işletmesinin bir personeli ya da temsilcisi ise başvurusunda lisanslı depo işleticisinin beyanını da ekler. Gerekli görülmesi halinde, Bakanlık, ilave bilgi veya belgelerde isteyebilir.

Tartıcı lisansı için başvuruda bulunanlara, tartım aletlerinin özellikleri ve kullanımı konusunda Bakanlıkça veya Bakanlığın belirlediği mercilerce ya da Bakanlığın kabul ettiği tartım aletinin satım veya kurulumunu yapan yetkili firma ya da kişilerce verilen bir eğitim veya program sonucunda, eğitim veya programa katıldığı ve yeterli olduğu anlaşılanlara tartıcı lisansı verilir. Tartıcı lisansı verilmeden önce başvuru sahibinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerini okuduğuna ve bunlara uygun çalışacağına dair yazılı beyanı alınır.

Tartıcı lisansının iptali ve tartıcının sorumluluğu

Madde 28 — Kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan veya her hangi bir nedenle tartım yapabilme yeterliliğini kaybeden tartıcının lisansı iptal edilir.

Ayrıca yaptığı tartımlarda, Kanun hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen lisanslı tartıcılar hakkında gerekli hukuki işlemler yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Tartım Makbuzu, Analiz ve Sınıflandırma Belgesi, Ürün Senedi

Tartım makbuzu

Madde 29 — Kanun ve bu Yönetmelik uyarınca düzenlenen tartım makbuzu, asgari aşağıdaki bilgileri içerecektir;

- a) " Pamuk Tartım Makbuzu" başlığı,
- b) Tarihi ve seri numarası,
- c) Belgenin kaçınıcı nüsha olduğu ve "ciro edilemez" ibaresi,
- d) Pamuğun depolandığı ya da depolanacağı lisanslı depo işletmesinin ticaret unvanı ve bulunduğu yer,
- e) Çirçır prese fabrikası kod ve parti no ile balya numarası,
- f) Mudinin ismi ve adresi,
- g) Pamuğun lisanslı depoya; girişinde veya çıkışında tartıldığını gösteren ibare,
- h) Balyanın veya parti pamuğun brüt ve net ağırlığı, balya çeki listesi,
- i) Tartımın Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun yapıldığını belirten ibare ve tartıcının imzası.

Eğer lisanslı tartıcı, pamuğun normal veya tahminen beklenen ağırlığından ciddi farklı bir ağırlıkla ya da ürünün ağırlığını etkileyen bir durum veya maddeyle karşılaşır, bu durumu ve bunun tahminen ne kadar olabileceğini, tartım makbuzuna not olarak yazar.

Lisanslı depoda tam elektronik tartı aletinin bulunması zorunlu olup, tartı kartelalarının yukarıdaki bilgilerin tümünü içermesi ve başlığının "Ürün Tartım Makbuzu" şeklinde düzenlenmesi kaydıyla, ayrıca bir tartım makbuzu düzenlenmez.

Tartım makbuzunun mülkiyet hakkını temsili

Madde 30 — Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslimi sırasında, ürün senedinden önce düzenlenen tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de o ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir. Ürün senedi, tartım makbuzu, analiz ve sınıflandırma belgesi ile delil niteliğini haiz diğer belgeler, ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede mudiye geri verilmesini garanti eder.

Analiz ve sınıflandırma belgesi ve itiraz

Madde 31 — Lisanslı depolarda depolanacak veya depolanmış ürünlere ilişkin analiz ve sınıflandırma belgesinin düzenlenmesi ile buna ilişkin itirazların sonuçlandırılması hakkında, Kanuna dayanılarak Bakanlıkça çıkarılacak olan Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte gösterilen usul ve esaslar uygulanır.

Bir ürünün numune analiz ve sınıflandırmasına ilişkin bir itiraz yapılmışsa, itiraz sonuçlanmadan o ürüne ilişkin ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin şekli ve içeriği

Madde 32 — Lisanslı depolarda depolanmış ürün için düzenlenen ürün senedinde aşağıdaki bilgilerin bulunması zorunludur:

- a) Lisanslı depo işleticisinin lisans numarası.
- b) Lisanslı depo işleticisinin ticaret unvanı ve adresi.
- c) Ürünün depolandığı deponun numarası, adres ve yeri.
- d) Ürün senedinin düzenlendiği tarih ve seri numarası.
- e) "5300 SAYILI TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU KAPSAMINDA LİSANSLI VE TEMİNATLIDIR" ibaresi ile bu ibarenin altına "CİRO EDİLEBİLİR PAMUK ÜRÜN SENEDİ" veya "CİRO EDİLEMEZ PAMUK ÜRÜN SENEDİ" ibareleri.
- f) Ürün senedi karşılığında kredi kullanılmışsa, "Rehinlidir" ibaresi ile rehini alan kuruluşun unvanı.
- g) Ürün senedinin kimin namına veya emrine düzenlendiğini gösteren ibare.
- h) Gün, ay ve yıl olarak depolama tarihi ile lisanslı depo işletmecisinin, lisanslı depo ücret tarifi çerçevesinde ücretlerini talep etme hakkına sahip olduğuna ve ürün senedinin alım satım ve depodan teslim alınması aşamasında ücretlerin tahsil edilerek lisanslı depo işletmecisine ödeneceğine dair bir açıklama.
- i) Bu senedin, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine tabi olarak senette miktar, çeşit, sınıf veya standardı tanımlanan pamuk ürününün ticaret ve muhafazası amacıyla, unvanı yazılı lisanslı depo işletmesinde depolanması için çıkarıldığı; ürün

analiz ve sınıflandırmasının pamuk standardına göre yetkili sınıflandırıcı tarafından yapıldığı; depodaki pamuğun hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten lisans sırasında Bakanlıkça istenmişse fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, araç çarpması gibi diğer riskler sebebiyle gerçekleşebilecek kayıp veya zararlara karşı sigorta kapsamına alınmış olduğu; mudinin talebi üzerine bu senetle, depolanan pamuğun azami depolama süresini geçmemek şartıyla depodan geri alınabileceği; iş bu senette aksi belirtilmedikçe, lisanslı depo işleticisinin bu senede tek başına, birlikte veya diğerleriyle ortak olarak sahip olmadığı; İş bu senedin orijinal veya doğru olarak ciro edilmiş halde ibrazı ile lisanslı depo işletmecisinin depolama hizmeti ücretlerinin ödenmesinden sonra, aynı ya da daha iyi kalitedeki ürünü, bu senette yazılı mudinin kendisine veya yazılı emrine göre teslim edeceği ifadesi.

j) Pamuğun üretildiği yer, çırçır işletmesi kodu ve çırçırılma şekli, ambalaj kodu, grubu, sınıfı, tipi veya standardı, analiz sonuçları ve ağırlığı.

k) Ay ve yıl olarak pamuğun hasat dönemi, gün, ay ve yıl olarak depolanabileceği son tarih.

l) Lisanslı depo yetkilisinin imzası.

m) Her balya pamuk için bu Yönetmeliğin 42 nci maddesi uyarınca verilen balya numarasını, blok ürün senedinde ise, pamuk parti numarası, kaç balyadan oluştuğu ve sırayla teselsül eden balya numarasının başlangıç ve bitiş numaraları.

n) Ürünün depoya nasıl getirildiğine ilişkin kamyon/tır, denizyolu, demiryolu ibaresi.

o) Linter pamuk balyaları için düzenlenen ürün senetleri üzerinde açıkça ve görünür bir şekilde "Linter pamuk" ibaresi.

p) Lif döküntüsü pamuk balyaları için düzenlenen ürün senetleri üzerinde açıkça ve görünür bir şekilde "Lif döküntüsü pamuk" ibaresi.

q) Senedin arkasında mudinin ciro edebileceği boş alan ve açıklamalar.

Ürün senedinde ihtiyari olarak Bakanlıkça uygun görülen başka bilgilere de yer verilebilir.

Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Aynı ürüne ait hem basılı hem de elektronik ürün senedi düzenlenemez. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin olarak Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Ürün senedi örnekleri ve saklama süresi

Madde 33 — İster elektronik, isterse basılı şekilde olsun aynı ürüne ait veya aynı seri numaralı birden çok asıl ürün senedi düzenlenemez. Eğer bir lisanslı depo işletmesi Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde bir Merkezi Kayıt Kuruluşu ile sözleşme yapmışsa, çıkardığı ürün senetlerinin yerine geçmek üzere elektronik ürün senedi düzenleyebilir.

Bütün basılı ürün senetlerinin bir adet sureti olur ve suretler açık ve belirgin bir şekilde basılı veya damgalı olarak "Surettir—Ciro Edilemez" ibaresi taşır. Lisanslı depo işleticisi, iptal edilen ürün senetlerinin asıllarına iptal damgası basarak bir klasör içinde Kanunda öngörülen süre boyunca saklar.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

Madde 34 — Kanun kapsamında düzenlenmiş ve iptal edilmemiş ürün senedinin temsil ettiği ürünün tümü veya bir bölümü için başka bir ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibi, mülkiyetin tespiti için Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde bir karar almak üzere mahkemeye başvurur. Mahkeme kararına istinaden lisanslı depo işleticisi yeni bir ürün senedi düzenler.

Bu Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczi, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılır.

Ürün senetlerinin basımı

Madde 35 — Ürün senetleri; lisanslı depo işletmesinin unvanını, varsa özel işaretini taşıyan, birbirini takip eden seri numaralı ve bu Yönetmelikte gösterilen bilgileri içeren ve Bakanlıkça kabul edilen formatta, giderleri şirketçe ödenmek üzere filigranlı ya da özel kağıtlara Bakanlıkça bastırılır ve lisanslı depo işletmesine tutanakla teslim edilir.

Elektronik ürün senetlerinde ise, şirketin unvanını, varsa özel işaretini taşıyan, birbirini takip eden seri numaralı ve bu Yönetmelikte gösterilen bilgileri içeren ve Bakanlıkça kabul edilen formatta olmak üzere Bakanlıkça izin verilmesini takiben Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğine göre lisans almış Merkezi Kayıt Kuruluşu, lisanslı depo işletmesi tarafından verilecek ya da girilecek veriler doğrultusunda, ilgili lisanslı depo işletmesi adı ve hesabına ilgili ürün senedini elektronik ortamda oluşturur.

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

Madde 36 — Lisanslı depo işleticileri, ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isimleri ile orijinal imzalarını ticaret sicilinde tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirir. İmzaya yetkili kişilerde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde de aynı usul izlenir. Ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden, senedi imzalayanlarla birlikte lisanslı depo işleticisi de sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Pamuğun Depolanması ve Teslimi Yasak Faaliyetler, Lisanslı Depo Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

Madde 37 — Lisanslı depo işleticisinin hakları şunlardır:

a) Depolama hizmetleri karşılığında Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep etmek.

b) Ücreti ödenmemişse depolanmış ürün üzerinde hapis hakkını kullanmak.

c) Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda ürünlerin depolamasını reddetmek.

d) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer hakları kullanmak.

Lisanslı depo işleticisinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması hâlinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek.

b) Bu Yönetmelikte izin verilen durumlar dışında, yetkili sınıflandırıcı tarafından analiz ve sınıflandırması yapılan pamuk partilerini lisanslı depoya kabul etmek, depolama hizmetlerinde ve görevlerinde itinalı davranmak, aynı koşullarda kişiler arasında ayırım yapmamak ve depolanmış ürünün korunmasında gerekli dikkat ve özeni göstermek, her türlü tedbiri almak.

c) Kanun ve bu Yönetmelikte aksine bir hüküm olmadıkça teslim alınan ve depolanan ürün karşılığında ürün senedini ve diğer belgeleri düzenlemek.

d) Müdinin talebi üzerine, ürünü gecikmeksizin teslim ve ürün senedini iptal etmek.

e) Borsaya ürün senetleriyle ilgili bilgi akışını düzenli olarak sağlamak, borsanın talebi hâlinde inceleme ve kontrolüne izin vermek, gerektiğinde kendi kayıtlarını borsa kayıtlarıyla teyit etmek.

f) Ücret tarifesine uygun davranmak ve müdiler arasında ayırım yapmamak.

g) Kanunda ve bu Yönetmelikte öngörülen kayıt ve defterleri tutmak.

h) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgi, belge ve raporları vermek, Bakanlıkça Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek.

ı) Kanun ve bu Yönetmeliklerde öngörülen diğer hükümlere uymak.

Bozulmuş ve hasar görmüş ürünün depoya kabul edilmemesi

Madde 38 — Depolanmak üzere lisanslı depoya teslim edilmek istenen ürün, bu depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir, ıslaklık, yangın ve benzeri maddelere maruz kalmış veya bozulmuş ise, böyle ürünler depolamak üzere kabul edilmez, depolanmışsa depodan çıkarılır.

Tek balya usulüne göre numune alımı

Madde 39 — Lisanslı depo işletmesinde depolanacak pamuklar, her balyadan numune alınmak ve her balyanın analiz ve sınıflandırması yapılmak suretiyle depolanır.

Çırcırda, pamuk elyafları tohumdan ayrılır, bitki artıkları ve diğer yabancı maddelerden arındırılır ve en az 190 kg'lık balyalar halinde preslenir. Otomatik numune alma araç, cihaz veya aparatlarıyla balyanın her iki tarafından en az 115 gram olmak üzere toplam 230 gram civarındaki numune alınır ve önceden belirlenmiş ambalaj ya da kutular içinde bir taşıma şirketi ya da görevli tarafından ilgili yetkili sınıflandırıcı tesisine ulaştırılır. Numune ambalaj veya kutuları, numuneyi dış etkilerden koruyacak, temsil nitelik ve özelliğini muhafaza edecek şekilde tasarlanır, etiketlenir ve kullanılır.

Çırcır ve prese işletmeleri, lisanslı depo işletmeleri ile bunların personeli, yetkili sınıflandırıcının gözetim ve sorumluluğunda numune işlemlerinde görev yapabilirler.

Numune alınması ve gönderilmesi işlemlerine, istemeleri halinde ürün sahibi ile lisanslı depo işleticisi veya bunların temsilcileri nezaret edebilir.

Bu maddede öngörülen işlemler ve uygulamalar, Kanuna dayanılarak Bakanlıkça çıkarılacak olan Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin numune alınmasına ilişkin hükümlerine uygun olarak yapılır.

Pamuğun balya ya da parti olarak tartılması, depolanması ve blok ürün senedi

Madde 40 — Tüm pamuklar, depolanmadan önce lisanslı depoda tartılır ve belirlenen ağırlık tartım makbuzunda belirtilir. Ancak müdinin talebi, lisanslı depo işletmesinin kabulü halinde; birden çok balyayı içeren ve üretim yeri, grubu, sınıfı, tip ve çırcırlama şekli aynı olan parti halindeki pamuklar ayrı halde depolanabilir ve bunlar için blok halinde tek bir ürün senedi düzenlenebilir. Bu durumda blok ürün senedi üzerine parti pamuğun kaç balyadan oluştuğu ve toplam ağırlığı yazılır.

Parti pamuk balyalarının birbirinden ayrılması, başka balyalarla karışık depolanması ya da lisanslı depoda dağıtılması durumlarında, her bir balya ayrı ayrı tartılır ve her balya için ayrı ürün senedi düzenlenir.

Kütlü pamuk dahil, balyalanmamış pamuklar, türlü tahşis ve hilelere maruz kalmış, ambalaj, etiket, kaşe, sınıf ve tip ibare veya işaretleri tahrip edilmiş balya pamuklar lisanslı depolara alınmaz. Ancak balyalı pamuklardan ayrı olarak bunlar için ayrılmış farklı bölüm, konteyner veya özel alanlara konulabilir.

Pamukların lisanslı depoya geçici olarak kabulü

Madde 41 — Pamuk; depolama amacından ziyade şartlandırma, nakletme veya toplayarak ya da istifleyerek bir araca yükleme ve gönderme, fabrikada kullanılmak üzere kısa süreli muhafaza etme gibi amaçlarla lisanslı depoya en fazla 30 günü geçmeyecek şekilde geçici olarak kabul edilebilir. Bu durumda lisanslı depo işleticisi, ürün sahibiyle kendisi arasında yaptığı özel sözleşme çerçevesinde ürünü depolar ve depolama ücret tarifesinden farklı olarak ücret talep edebilir.

Bu şekilde kabul edilen ürüne ilişkin ürün senedi düzenlenmez. Ancak bu tür ürünlerin lisanslı depoda geçici olarak bulundurma amacı ortadan kalkarsa veya geçici depolama süresi aşılsa, o ürün için ürün senedi düzenlenir.

Bu tür geçici olarak depoya kabul edilen ürün, ürün senedi düzenlenen ürünlerden ayrı olarak depolanır, üzerlerine geçici olarak kabul edildiğine dair bir ibare iliştilir ve kayıtlarda ayrı olarak gösterilir.

Buna ilişkin olarak ürün sahibi ve lisanslı depo işletmesi arasında çıkan ihtilaflar Kanun kapsamı dışında, aralarındaki sözleşme ve genel hükümlere göre çözülür.

Balyaların üzerine tanıtma numaralarının konulması veya iliştilmesi

Madde 42 — Lisanslı depo işleticisi, depolanmak üzere kabul edilen pamuk balyaları üzerine, ivedilikle silinmeyecek, kaybolmayacak ve pamuğa zarar vermeyecek bir şekilde balya numarası yazacak veya iliştirecektir. Balya numarası; birbirinden ayırt edilebilecek şekilde, lisanslı depo işletmesinin lisans numarasının, pamuğun depolandığı depo, depo ünitesi ve bölüm numarasının ve en son balya tanıtım numarasının ardı ardına yazıldığı bir seri şeklinde olacaktır. Balya tanıtım numarası 5 yılda bir sıfırdan başlatılıp yeniden teselsül ettirilebilir.

Ek-1'de gösterildiği şekilde, pamuk balyalarına verilecek balya tanıtım numarasının, çırcır işletmesi, yetkili sınıflandırıcı ve lisanslı depo işletmesi tarafından ortaklaşa veya koordinasyon içerisinde ve mümkün olduğunca numune etiket numarasında, analiz ve sınıflandırma belgesinde, tartım makbuzunda ve ürün senedi numarasında da kullanılması esastır.

Lisanslı depoya kabul edilen pamuğun depo bölümlerine yerleştirilmesi

Madde 43 — Lisanslı depo işleticisi, depoya kabul edilen pamuğu aşağıdaki şekilde depoya yerleştirir:

a) Pamuk balyası veya partisi, bu fıkranın (b) bendinde yer alan durumlar hariç, balya numarası kolayca görülecek ve balyalar düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde depoda tasnif edilir. Pamukların deponun bölümlerine taşınmasında, düzenli şekilde yerleştirilmesi, istiflenmesi ve depodan çıkarılmasında, iş araç ve makinelerinin rahatça çalışabileceği boş alanlar ve geçiş yerleri bırakılır.

b) Bir mudiye ait aynı sınıf, derece ve kalitedeki pamuğun, bireysel balya numaraları belirtilmeksizin partiler biçiminde depolanabileceği şeklinde mudi tarafından lisanslı depo işleticisine bir serbesti tanınması durumunda; lisanslı depo işleticisi aynı mudiye ait aynı veya benzer sınıf ve derecelerdeki pamuğu 200 balyadan az partiler haline getirerek depolayabilir. Bununla birlikte partiye dahil edilen her balya, balya numarası taşır ve her parti, partiye dahil balya sayısının doğru olarak belirlenmesine olanak tanıyacak şekilde depolanır.

c) Her pamuk partisine; kod ve parti numarasını ve partideki balya sayısını gösteren bir tanıtmı numarası iliştilir. Ayrıca, parti içinde yer alan her balyanın tanıtmı numarasını ve partinin lisanslı depo içindeki yerini belirleyen kayıtlar ve defterler tutulur. Her bir parti birbirinden ve diğer partilerden kolaylıkla ayırt edilebilecek şekilde tasnif edilir.

Lisanslı depoda bulunan ürünün korunması

Madde 44 — Lisanslı depo işleticisi, lisansın askıya alındığı süreler de dahil olmak üzere her zaman, sorumluluğu altında bulunan ürünlerin muhafazasında gerekli dikkati ve özeni gösterir. Depo her zaman temiz olmalı, yangın tehlikesini artıran veya ürünün sağlıklı muhafazasını engelleyen saman, çöp ve madde birikimlerinden korunmalıdır.

Ürün, aşırı nem ve sair koşullar sebebiyle zarar veya hasar görmesine yol açacak bir depoda ya da depo bölümünde tutulamaz veya depolanamaz. Pamuğun depolanmasında, deponun yapısının herhangi bir kısmıyla doğrudan temas etmesi halinde pamuğa zarar geleceğini düşünülüyorsa, pamuk deponun bu kısmında saklanmaz. Deponun bu kısmı, gerekli tadilatlar yapılmıyca ve pamuğun bozulmadan sıhhatli şekilde depolamaya elverişli hale gelinceye kadar kullanılmaz.

Ürün senedi karşılığında ürünün teslim yükümlülüğü, hapis hakkı

Madde 45 — Lisanslı depo işleticisi, mudinin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudi kısmi teslimat talebinde bulunursa, mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki ürün üzerinde, bu ürünleri kabul etme, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

Lisanslı depo işleticisi; ürün senediyle birlikte, ürün senedini ibraz eden mudinin, mudinin yazılı talimatının veya mudi temsilcisinin doğruluğu konusunda mudinin ve diğerlerinin kimlik ve imza kontrolü dahil mümkün olan kontrolleri gerek kendi, gerekse borsa kayıtlarından ve/veya Merkezi Kayıt Kuruluşu veri tabanından yaparak teyit aldıktan sonra ürünü teslim eder.

Pamuk ürünü ambalajlı ve balyalı olarak lisanslı depoya kabul edildiğinden ve diğer ürünlerle karıştırılmadığından, lisanslı depodan aynı orijinal ürün teslim edilir.

Ürünler ilke olarak depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak mudinin talebi üzerine, lisanslı depo işleticisi kendi vasıtalarıyla veya anlaşmalı bulundukları nakliye işletmeleri aracılığıyla, ücreti karşılığında ürünün istenen yerde teslimini sağlayacak nakliye hizmeti sunabilir. Ayrıca usul ve esasları Bakanlıkça bir tebliğ ile belirlenmesi kaydıyla, ürünün depolandığından farklı bir depodan teslimi yapılabilir.

Fire

Madde 46 — Lisanslı depo işletmesinin, depolamak üzere kabul ettiği ürünü aynı miktar ve kalitede, firesiz olarak geri vermesi esastır.

Ancak;

a) Lisanslı depo işleticisinin hukuken geçerli bir sebebi olmadan balya pamuğun miktarını azaltacak bir işlem veya müdahale yapmaması,

b) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinde öngörülen ürün depolama ve saklama koşullarına uygun davranmış ve ürünün muhafazasında gerekli dikkat ve özeni göstermiş olması,

c) Balyada ortaya çıkabilecek fire kaybının lisanslı deponun bulunduğu yerdeki teamül gereği kabul edilebilir sınırlar içinde olması ve mudi tarafından bir itiraz yapılmaması,

kaydıyla, ürünün niteliğine, çeşit ve türüne, depolama süresi ve koşullarına, iklim ve bölgeler ile diğer bazı etkenlere göre değişen oranda ürünün doğası gereği ortaya çıkan fire kaybının gerçekleşmesi durumunda; lisanslı depo işleticisi, balya ağırlığında azalma olsa bile balya pamuğu orijinal haliyle teslim edebilir. Bu durumda, mudi teslim edilen ürünü reddedemez.

Fire miktarının teamül gereği kabul edilebilir sınırlar içinde olmadığına veya düzgün olmayan depolama koşulları nedeniyle yüksekliğine dair mudi tarafından yapılan bir itiraz veya başvuru olursa, Kanunun ve bu Kanuna dayanılarak Bakanlıkça çıkarılacak olan Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin mudi zararının karşılanma usul ve esasları gösteren ilgili maddesine göre gerekli hukuki işlem yapılır ve lisanslı depo işleticisi ile mudi arasında fire oranı konusundaki ihtilaf çözülür.

Ürün mudi tarafından kabul ve teslim alındıktan sonra fireye ilişkin itiraz yapılamaz.

Ürünün azami depolama süresinde depodan geri alınmaması ve satışı

Madde 47 — Pamuk, hasat edildiği aydan itibaren 24 ay süresince lisanslı depolarda depolanabilir. Üründen numune alınması ve lisanslı depoya konulması aşamasında, ürün sahibinin beyanı ile gerekli analiz ve incelemelerle ürünün hasat dönemi ay ve yıl olarak tespit edilir. O ürüne ilişkin düzenlenen ürün senedinde de ürünün hasat dönemi ay ve yıl olarak, son depolama tarihi ise gün, ay ve yıl olarak hesaplanarak gerekli açıklamalar ürün senedinde gösterilir.

Ürün, azami depolama süresinde depodan geri alınmamışsa, lisanslı depo işleticisi, son depolama tarihinden en az 45 gün öncesinden mudiye veya mudinin kanuni temsilcisine yazılı olarak haber verir. Kırk beş günlük süre mudinin veya kanuni temsilcisinin tebellüğ tarihinden itibaren başlar. Yazı elden tebliğ edilebileceği gibi, iadeli taahhütlü mektup ya da noter aracılığıyla gönderilebilir. Ürün senedi ciro edilmişse, ürünün son sahibi ve adresi borsa kayıtlarından ve/veya Merkezi Kayıt Kuruluşu veri tabanından tespit edilir. Son depolama tarihinden önceki 30 günün başlamasından itibaren de, borsaca, son depolama tarihine ilişkin bir ikaz ilgili ürün senedi üzerine konur veya iliştilir.

Kırk beş günlük sürenin bitiminde de ürün geri alınmamışsa, ürünün bir kısmı veya tamamına ilişkin ürün senedi iptal edilerek lisanslı depo işleticisi adına yeni bir ürün senedi düzenlenebilir ve ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisince borsada satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı yedi iş günü içerisinde ilgiliye öder.

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

Madde 48 — Depo kapasitesinin dolu olması, teslim edilmek istenen veya depolanmış bir ürünün lisanslı depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıması ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları dışında, lisanslı depo işletmesi ürünün depolanmak üzere kabulünde, depolama hizmetlerinden ve lisanslı depo işletmesi imkânlarından yararlanılmasında kişiler arasında ayırım yapamaz.

Yasak faaliyetler

Madde 49 — Lisanslı depo işletmeleri, bu Kanunda ve mudî tarafından izin verilmedikçe kendilerine tevdi olunan başkalarına ait ürünler üzerinde hiçbir şekilde alım, satım, rehin gibi tasarruflarda bulunamaz, ürünlerin niteliklerini değiştirecek herhangi bir işlem yapamazlar.

Çalışma saatleri

Madde 50 — Lisanslı depo, ürünlerin kabulünde, tesliminde ve diğer hizmetlerinin sunumunda, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça her iş günü saat 08:00 ile 18:00 arasında ve sekiz saatten az olmamak üzere açık olacaktır. Lisanslı deponun bu günler ve saatler dışında da açık olması serbesttir.

Lisanslı depo çalışma saatleri, kolayca görünebilecek şekilde lisanslı deponun girişinde bir yere veya yerlere asılır ve ilan edilir.

Teşhir

Madde 51 — Depoculuk lisansı, yetkili sınıflandırıcılık lisansı, lisanslı depo ücret tarifesi, çalışma zamanı çizelgesi, sigorta poliçelerinin nüshası ile Bakanlıkça uygun görülen diğer belgelerin, lisanslı depo işletmesinde kolayca görünebilecek ve okunabilecek şekilde bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

İlgililer yukarıda belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Lisanslı depo ücret tarifesi

Madde 52 — Lisanslı depo işleticisi, depolama hizmetlerine ilişkin olarak önceden belirlenmiş ve bilinen lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep edebilir. Depolanan ürüne, ürünün depolanması sırasında yürürlükte olan ücret tarifesi uygulanır.

Ücret tarifesinde depolama hizmetinin kapsamında hangi hizmetlerin yer aldığı ve bunların ücretleri açıkça belirtilir.

Bakanlık, lisanslı depo işletmesince belirlenen depo ücret tarifesini; ayrımcı yapıda olması, çok yüksek olması ya da tarifiedeki ücretin sebepsiz ve gerekçesiz olması bakımından değerlendirerek, ücretlerin üst sınırını belirleyebilir.

Ücret tarifesi ve tarifiedeki değişiklikler, Bakanlıkça onaylandıktan sonra ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihi izleyen gün yürürlüğe girer. Lisanslı depo ücret tarifesinde, yürürlük tarihinden itibaren altı ay geçmedikçe, yeni değişiklik talebinde bulunulamaz. Yeni tarife, tarifenin yürürlüğe girmesinden sonra depolanan ürünler için geçerli olur.

İlgili lisanslı depo işletmesinin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmış ve yürürlükte olan lisanslı depo ücret tarifesi çerçevesinde; mudinin ürün senedini satış veya devir gününe kadar elinde tuttuğu süre için tahakkuk etmiş bulunan depolama ücretleri, borsa tarafından satış bedelinden tahsil edilir ve izleyen ilk beş iş gününde ilgili lisanslı depo işleticisi hesabına aktarılır. Ayrıca ürünün lisanslı depodan teslimi sırasında da ürüne ilişkin tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş herhangi bir depolama ücreti varsa, bu ücret ürün teslim edilmeden tahsil edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşletmesinin Kayıt ve Defterleri, Mali Tablolar ve Raporlar

Kayıtlar ve defterler

Madde 53 — Her lisanslı depo işleticisi; lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtları ile Bakanlık veya lisanslı depo işletmesi merkezinin içinde bulunduğu il Valiliği, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, noter ya da Bakanlıkça belirlenen diğer bir kuruluşça onaylı ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri tam ve doğru olarak tutmak zorundadır.

Ürün senedi defterine; depolanmak üzere teslim alınan ve depodan çıkan ürünün teslim alındığı ve teslim edildiği tarihler, net ağırlığı, sınıfı, depolandığı yer, depo ile depo bölüm numarası, düzenlenen ve iptal dilen ürün senetlerinin tarih ve numarası, o ürün için alınan ücretler kaydedilir.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

Lisanslı depo işletmecisince bu kayıt ve belgelerin korunmasında; mümkün olduğunca yedekleme, yangından etkilenmeyen bir kasada muhafaza etme gibi koruyucu önlemler alınır.

İstenilen rapor ve belgeler

Madde 54 — Lisanslı depo işleticisi, Bakanlıkça istenilmesi durumunda lisanslı deponun durumu, ürün miktarı, işleyişi, iş durumunu ve benzeri bilgileri içeren form, rapor ve belgeleri ivedilikle hazırlayıp sunar.

Ayrıca faaliyetleri ve mali durumu ile görüş ve önerilerini içeren yıllık rapor hazırlayarak takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderir.

Ürün Stok Dengesi

Madde 55 — Lisanslı depo işletmesinin sınıf ve derece bazında deposundaki ürün stoku ile bunları temsilen çıkardığı ürün senetleri ve defter kayıtları dengede olmalı, birbirini teyit etmelidir. Denge yoksa bunun nedeni araştırılmalı ve gerekli düzeltmeler yapılmalıdır.

Onaylanmış Mali Tablolar

Madde 56 — Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini, iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş veya yeminli mali müşavirlerce onaylanmış malî tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Bakanlığın Görev ve Yetkileri, Denetim, Lisansın Askıya Alınması ve İptali ile Hukuki ve Cezai Sorumluluk

Bakanlığın görev ve yetkileri

Madde 57 — Bakanlık;

- Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde lisanslı depoculuk faaliyeti gösterecekler lisans vermeye, bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını denetlemeye veya denetletmeye,
- Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırılık durumunda; mudîlerin çıkarlarının korunması, işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen gerekli gördüğü tedbirleri almaya, talimat vermeye ve tasarruflarda bulunmaya,
- Kanunun ve bu Yönetmeliğin uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan komisyonlar ve çalışma grupları oluşturmaya,
- Kanunun 31 inci maddesi çerçevesinde ilgili bakanlıkları, kamu ve özel kuruluşları denetim, çalışma ve uygulamalara katılmaya, işbirliği ve katkı sağlamaya davet etmeye,
- Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye, görevli ve yetkilidir.

Bakanlığın idarî tedbirleri, depo lisansının askıya alınması ve iptali

Madde 58 — Lisanslı depo işletmesinin;

- Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesine aykırı olarak faaliyet konusu dışında çalışması, 59 uncu ve 61 inci maddelerine aykırılıktan durdurulan faaliyet veya işlemlerine devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespit edilmesi,
- Bakanlığın uyarı ve idarî tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,
- Lisans sahiplerinin, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda lisansa konu işlemleri yapmakta yetersiz hale gelmesi veya mücbir sebepler ortaya çıkması,
- İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,
- Lisansa konu iş ve işlemlerle artık iştiğal etmiyor olması, lisanslı depoculuk faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,
- Yapılan denetimler sonucunda, lisanslı depo işletme yeterliliğini kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezaî sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,
- Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında ürün senedi düzenlemesi, ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin vermesi veya mudînin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehnetme gibi tasarruflarda bulunması ve bunu stok kayıtlarında göstermemesi,
- Menfaat temin etmek üzere ürün senedinin temsil ettiği miktar ve kalitenin altında ürün teslim etmesi, teslim alınan ürünün kalite özelliklerini ve standardını ürün senedinde farklı göstermesi, ürünün tartımı, depolanması, teslimi ve diğer depolama hizmetlerinde yanıltıcı ve gerçeğe aykırı işlemler yapması,
- Mudînin mevzuata uygun talebine rağmen ürünü teslim etmemesi,
- Sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir ve benzeri maddelere maruz kalmış tarım ürünlerini bilerek depoya kabul etmesi ve bunları depodaki diğer ürünlerle karıştırması,
- Depolama hizmetlerinin usulüne ve ilgili mevzuatına aykırı yapması ve ürün kalitesini muhafaza edememesi,
- Kanun veya bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine aykırı davranması, durumlarında; mudîlerin çıkarlarının korunması ile lisanslı depoculuk faaliyetlerinin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işin mahiyet ve aciliyetini gözeterek işletmenin mevcut yönetimini feshe ve yerine en fazla bir yıla kadar görev yapmak üzere geçici yönetim kurulu atamaya ya da yetkili mahkemeye başvurarak kayyım atanması talebinde bulunmaya, işletmenin ve ortaklarının mal varlıklarına, hak ve alacaklarına tedbir veya el konulması, tasarruf yetkisinin kısmen veya tamamen kaldırılması, zapt edilmesi, bunların bir tevdi mahalline yatırılması için yetkili sulh ceza mahkemesine başvurmaya, tasfiye etmeye ve diğer idarî tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

Bakanlık, yaptığı bir tespit veya denetim sonucunda mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve kanuni takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir.

Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen işletmelerin faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azamî bir yıla kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin; faaliyetlerini durdurması, tasfiye kararı alması veya lisans koşullarından bir veya birkaçını yerine getirememesi ya da iflası durumunda, depo işleticisi derhâl mudîlere bir ihtar göndererek durumu bildirir ve mudîlerin sözleşmeleri gereği ödemesi gereken normal depo hizmeti ücretinin tahsilinden sonra ürünleri mudîye teslim eder. Bildirim yapıldığı tarihten itibaren otuz günlük süre geçmeden depolama hizmetlerine son verilemez.

Depo lisansının askıya alınması ya da iptal edilmesi durumunda, bu lisans Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içerisinde ya da askı süresinin bitiminde iptal edilmeyen lisanslar, sahibine iade olunur.

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

Madde 59 — Lisanslı depo işletmesinin bir veya birkaç faaliyetinin geçici olarak durdurulması ya da lisansının askıya alınması durumlarında, lisanslı depo işletmesi faaliyetlerini sürdürür, ancak depolamak üzere yeni ürün kabul edemez.

Bu durumlarda mudilerin çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin işlem ve faaliyetlerine nezaret edebilir veya ihtiyaç görürse geçici yönetim kurulu atayabilir ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurabilir.

Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanır ve mudilerin çıkarları öncelikle korunur.

Bakanlık denetimi

Madde 60 — Lisanslı depo işletmeleri ile Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında lisans alanlar Bakanlığın gözetim ve denetimine tâbidir. Bakanlık, bunların işlemlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetler veya denettirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

Bakanlık, Kanun ve bu Yönetmelik esasları dahilinde lisanslı depo işletmelerini; kuruluştaki, lisansın yenilemesinde veya değişikliğinde, şikayet ve özel hallerde, uygun gördüğü belli dönemlerde veya ani olarak denetleyebilir ya da denettirebilir. Lisans verilmesi aşamasında ilk kuruluş denetimi yapılır.

Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işletme ve tesislere girmesine engel olmamaya, varlıklarını, numuneleri, cihazları, belgeleri, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur.

Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

Denetim sırasında alınabilecek idari tedbirler

Madde 61 — Denetim sırasında, hatalı tartım, ürünlerin bozulacak şekilde hatalı depolanması ya da gecikilmesinde sakınca görülen durumlarda, hatalı ve yanlış işlemlerin önlenmesi ve eksiklerin giderilmesi amacıyla, Bakanlık denetim görevlileri tarafından denetim sırasında yazılı talimat verilebilir.

Böyle durumlarda yanlış ve eksiklikler bir tutanakla saptanır ve bir nüshası lisanslı depo yöneticisine verilir, bir nüshası da Bakanlığa gönderilir. Talimatta, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlerin belirlenen süre içinde geçici olarak durdurulması ve eksikliklerin ivedi olarak giderilmesi talep olunur.

Denetim sırasında eksikliklerin giderilmesi mümkün olmamışsa, eksikliklerini gideren lisanslı depo işletmesi yeniden inceleme yapılmak üzere Bakanlığa başvurur. Başvuru üzerine yapılan incelemede eksikliklerin giderildiğinin tutanakla tespiti sonrasında, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlere yeniden başlanmasına denetim görevlilerince veya denetim sonrasında Bakanlıkça yazılı olarak izin verilir.

Lisanslı depo işletmesinin talimatta belirlenen süre içinde durdurulan faaliyet veya işlemlere devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespiti halinde Bakanlıkça bu Yönetmeliğin 58 inci maddesi gereğince gerekli idari tedbirler alınır.

Lisanslı depo işleticisinin hukukî ve cezaî sorumluluğu

Madde 62 — Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun davranmayan, yükümlülüklerini yerine getirmeyen lisanslı depo işletmelerinin malik, yönetici, denetçi ve personeli, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı, lisanslı depo işletmeleriyle birlikte sorumlu olur.

Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca; lisanslı depo işletmelerinin yöneticileri, denetçileri ve personeli, bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmî evrak olarak kabul edilir.

Lisanslı depo işletmelerinin yönetici ve personeli, Kanunun 34 üncü maddesinde gösterilen fiil ve hareketlerinden dolayı cezaî sorumluluk taşır ve haklarında aynı maddede öngörülen cezalar uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Zarar görenlerin müracaat hakkı

Madde 63 — Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen yükümlülüklerinin herhangi bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; Kanunun 25 inci maddesi çerçevesinde Bakanlıkça çıkarılacak Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu Yönetmeliğinin mudi zararının karşılanma usul ve esasları gösteren ilgili maddesine göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir.

Tanıtım belgesinin taşınması

Madde 64 — Lisanslı depo işletmesi personelinin ismini, unvan ve görevini ve varsa göreviyle ilgili aldığı lisans ya da sertifikaya ilişkin bilgileri içeren bir tanıtım belgesi, kolayca görünecek biçimde ve sürekli olarak personelin üzerinde taşınır.

Vadeli piyasalarda lisanslı depo ürün senedinin kullanımı ve ürün teslimi

Madde 65 — Lisanslı depo işletmesi, vadeli ve opsiyon işlem borsalarında işlem gören kontratlarda ürün teslimi şartı varsa, bu borsalarla yapacağı sözleşme çerçevesinde, ürün senedi vasıtasıyla bu kontratlardaki ürün teslim yükümlülüğünün yerine getirilmesi ve lisanslı deponun ürün dağıtım ve teslim noktası olması görevlerini üstlenebilir.

Denetim kurulu üyesi atanması

Madde 66 — Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve mühendislik fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Tebliğ çıkarma

Madde 67 — Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasıyla ilgili olarak, uygulama birliği ve standardın oluşturulması ya da açıklık ve anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla tebliğler çıkarmaya yetkili ve görevlidir.

Yürürlük

Madde 68 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 69 — Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

EK-1

Örnek:

Lisanslı Depo İşletmesi Lisans No : 009
Yetkili Sınıflandırıcı Lisans No : 018
Çırçır İşletmesi Kodu/Nosu : 191
Lisanslı Depo No : 03
Lisanslı Depo Ünite No : 18
Lisanslı Depo Bölüm No : 012
Balya Tanıtım No : 1233

Numune Etiket No : 018 1233
Analiz ve Sınıflandırma Belgesi No : 018 1233
Tartım Makbuzu No : 009 1233
Ürün Senedi No : 009 1233
Balya Numarası : 009 191 03 18 012 1233